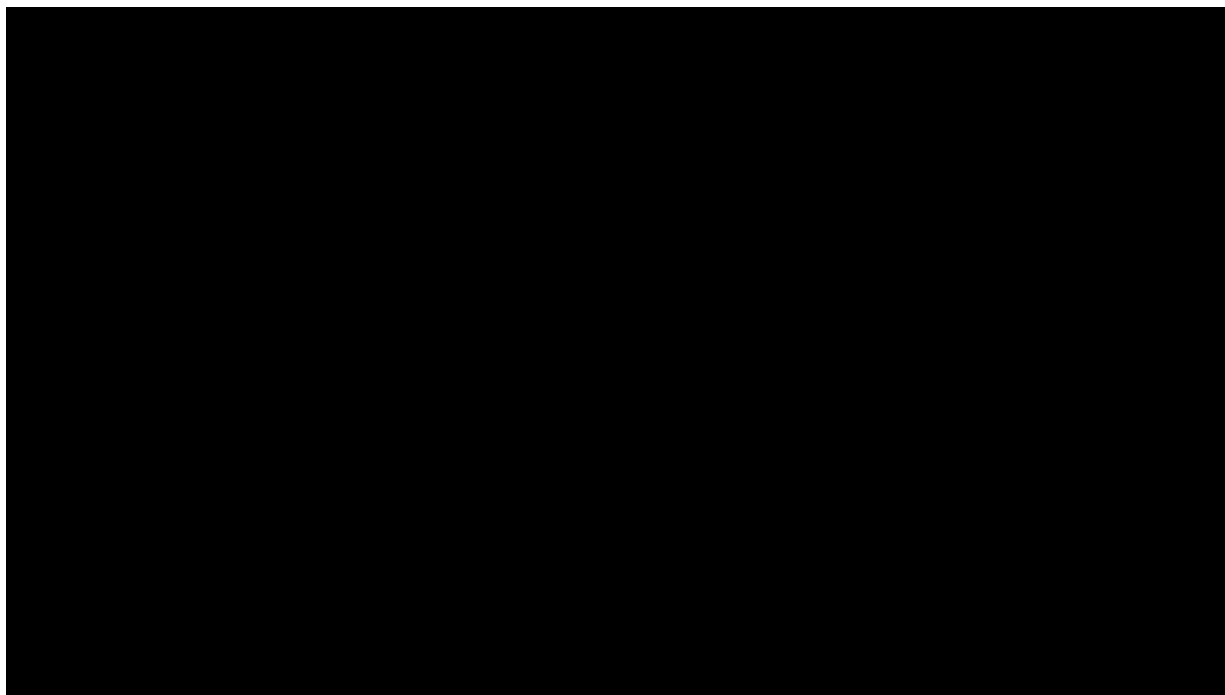

10.08.2023

VIDEO// Podcast „Dă sens banilor”, episodul 5. Invitat: șeful Direcției Fintech a Băncii Naționale a Moldovei, Vadim Jeleascov

[Toate podcasturile](#) ^[1]

Acest podcast este produs de BNM, în scopul educației financiare a cetățenilor.

Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Dă sens banilor”:

A venit momentul să vorbim despre tehnologizarea financiară. E un lucru important, iar Banca Națională are planuri mari legate de asta. Întâi de toate, însă, o curiozitate: dvs. ați muncit, ați devenit cunoscut, ați obținut succes în domeniul privat, după aceasta deodată v-ați pomenit în domeniul public, la Banca Națională a Moldovei. De obicei, se întâmplă exact invers. Ce v-a determinat să mergeți împotriva curentului?

Vadim Jeleascov: Bună întrebare. Prietenii mei mă întrebă același lucru: de ce? Lucrând în privat, eu am făcut multe proiecte pentru sectorul public, precum achizitii.md, MTender, compensatii.gov.md. Și de fiecare dată am spus: e ultima dată. Dar eu am o problemă legată de domeniul Fintech, pentru că în R. Moldova nu sunt multe start-upuri în Fintech și când am vrut să transmit banii, comisioanele au fost enorme. Când a apărut această poziție de șef al Fintech, m-am gândit că pot să rezolv problemele legate de transferul banilor, de open banking. Am vrut să schimb ceva, dar schimbarea aceasta poate fi realizată doar în BNM, nu în altă organizație/instituție. În fiecare start-up trebuie să pornești de la soluționarea unei probleme proprii. Dacă nu este problema ta, vei munci fără pasiune. Când, însă, soluționezi o problemă care este și a ta, vei avea și pasiunea necesară.

Dacă înțeleg eu bine, anterior ați lucrat la o „fabrică de start-up”-uri, care genera sau aduna idei, le testa, iar pe cele din ele care se dovedeau a fi cu potențial, le dezvolta cu ajutorul unor investiții. Înțeleg corect? Nu am greșit nimic?

Vadim Jelescov: Așa este.

În ce mod această experiență vă va fi utilă sau deja vă este utilă în actuala poziție de la BNM, unde sunteți șef al direcției Fintech?

Vadim Jelescov: În activitatea mea anterioară, am avut întâlniri cu mai mult de o sută de oameni, dezvoltatori de start-upuri. Acum, pentru mine, aceasta are un rol important. Eu cunosc piața, știu problemele pieței, am petrecut mult timp în eComert, cunosc problemele eComert, tot în Fintech. Nu numai că eu pot să vorbesc cu actorii din piață, dar și înțeleg dificultățile ei reale. Departamentul de Fintech din Banca Națională este un departament pentru dezvoltarea inovațiilor. Dar dezvoltarea inovațiilor trebuie să vină nu doar din partea BNM ca regulator, dar și din partea pieței - ce este important acum pentru piață și ce probleme putem să rezolvăm? Asta este cel mai bun lucru pe care l-am luat din activitatea de start-up. Dar și start-up myself: nu facem ceva ce va fi utilizat peste trei ani, trebuie să facem repede, să obținem rezultat și să mergem mai departe, în iterații mai mici.

BNM are un mandat de îndeplinit, clar și complex în același timp – stabilitatea prețurilor și, în ultimă instanță, stabilitatea financiară. Ce legătură are acest mandat cu Fintech? De ce BNM s-ar ocupa de Fintech?

Vadim Jelescov: Băncile centrale din multe țări ale Uniunii Europene au și un rol activ în promovarea inovațiilor. Banca Națională a Moldovei, la fel, și-a pus în planul de dezvoltare pe trei ani Fintech ca pe o prioritate. Și când spunem Fintech ne referim la instant payment, open banking, proiecte sistemice care pot să schimbe piața, care pot să aducă valoare adăugată pentru utilizatori. Fără promovarea inovațiilor din partea BNM, nu e posibil în R. Moldova, pentru că nu sunt alte instituții/organizații care să aibă așa posibilitate, așa oameni sau condiții pentru a implementa tehnologii noi de Fintech. De ce Fintech? Pentru că noi vedem că în lume Neobanks, alte start-upuri din Fintech sunt motoare de dezvoltare a țării. Și trebuie să fim alături de aceste țări, să dăm posibilitate start-upurilor din Fintech să facă noi programe și aplicații pentru utilizatori.

Tocmai voiam să vă întreb ce legătură are Fintech cu economia?

Vadim Jelescov: De exemplu, dacă vorbim despre instant payment, când banii ajung în conturi în 10 secunde, aceasta înseamnă că puteți să luați din contul meu banii, dacă eu accept, și peste 10 secunde banii vor fi ai dumneavoastră. Dacă viteza mișcării banilor în economie este mai mare, asta înseamnă că și economia lucrează mai eficient și mai rapid. Dacă noi vorbim de open banking, când datele de la alte bănci sunt deschise, e posibil să faci o aplicație ca, de exemplu, credit scoring, și astfel să fie mai ușor să obții un credit, pentru că nu trebuie să umbli cu hârtii. Sau dacă vorbim despre finanțele proprii, puteți să vedeți ce cheltuieli aveți, să folosiți o aplicație care să vă arate unde puteți să economisiți bani. Aceasta este Fintech.

Dacă v-aș întreba totuși care este argumentul de bază în favoarea Fintech, ce ați spune? Vă întreb pentru că unii ar putea zice că e mai degrabă o modă decât ceva durabil, toată lumea vorbește despre Fintech și, iată, și Banca Națională se ocupă de Fintech?

Vadim Jelescov: Nu, nu este o modă. Eu cred că Fintech este un lucru necesar pentru dezvoltarea țării. Cetățenii noștri au prieteni în Uniunea Europeană unde obțin servicii normale de Fintech. Când noi arătăm că în R. Moldova e dezvoltat ceva mai bine decât în altă țară, oamenii spun: Moldova este o țară mai dezvoltată. Și e posibil ca aceasta să atragă investiții. Când cineva vine și zice: sunteți OK, aveți serviciul acesta, serviciul acesta... Toate acestea duc la dezvoltarea persoanelor, la dezvoltarea businessului și oamenii nu vor pleca în alte țări.

Pe mine personal m-ați convins. La fel, m-ați convins că reușiți să vorbiți destul de bine româna, chiar dacă nu este limba dumneavoastră nativă. Să continuăm și să povestim mai detaliat cum arată planurile legate de Fintech ale BNM? La ce idei lucrați? Ce produse elaborați? Cât de departe ați ajuns?

Vadim Jelescov: Cel mai important domeniu de care ne ocupăm acum este instant payment. Plățile instant sunt în multe țări ale lumii, dar scopul este ca în februarie 2024 sistemul va fi lansat și în R. Moldova. În fiecare aplicație a băncii va fi posibil de transmis banii prin numărul de telefon. Orice utilizator al aplicației mobile a băncii din februarie va avea acces la sent money cu numărul de telefon, gratuit până la o anumită sumă. Astfel ușurăm viața oamenilor care vor să transfere banii. Pentru că acum cum se întâmplă? Vreți să transferați banii de la Chișinău la Briceni, mulți merg la microbuz, transmit banii și banii ajung prin microbuz.

Dar se pot și pierde...

Vadim Jeleascov: Se pot pierde. Dar aici costul va fi mai mic decât prin card. Deci, noi vrem să obținem posibilitatea să transferăm banii prin telefon mobil, aceasta este mai sigur pentru că nu introduceți numărul de card, este numai numărul de mobil, și banii ajung în 10 secunde. Aceasta este foarte important pentru cetățeni. Cum am spus, comisioanele vor fi zero pentru anumite sume sau mai joase decât în alte sisteme, și doi, noi pornim numai de la ideea de transfer P2P, de la persoană la persoană, dar mai departe dezvoltăm aici posibilitatea să plătiți prin QR cod, ca în multe țări ale lumii. Puteți să veniți la Piața Centrală, dacă totul va fi bine, să scanați un QR cod și să plătiți prin telefon mobil, fără numerar.

La Piața Centrală?

Vadim Jeleascov: La Piața Centrală... De aceea eu am și spus: am o problemă pe care vreau s-o rezolv. Pentru că în fiecare săptămână eu merg la un chioșc cu legume și fructe, vreau să plătesc non-cash și nu pot. Dar nu am cash. Trebuie să fac reîncarnarea contului la telefonie mobilă sau orice altă soluție, dar nu pot să fac un transfer cu un comision redus. Întrucât comisionul este mai mare când plătești cu cardul, mulți nu vor să plătească bani adiționali, pentru că nu au profituri atât de mari. Noi vrem să rezolvăm această problemă. Și eu, și alții au avut o problemă când au fost la restaurant, au achitat cu cardul, dar cum să rezolvăm problema cine cât achită? Cu instant payment va fi mai ușor: QR cod sau request to pay, apăsați numărul de telefon și luați de la mine 100 de lei. E mai ușor să rezolvați problema cu achitarea notei la sfârșitul unui eveniment sau orice altă problemă.

O întrebare principială: omul care nu prea are treabă cu tehnologiile, ce facem cu el, îl excludem sau îl luăm în calcul și pe el?

Vadim Jeleascov: Facem pentru el cât mai multe astfel de emisiuni, ca să-l instruiem ca el să înțeleagă de ce trebuie să fie parte a tehnologiilor. Nu este ceva de domeniul Rocket science (tr. din eng: știință cosmică). Totul e foarte simplu, deci trebuie să învățăm oamenii că avem tehnologii noi. Dacă e bine pentru el, dacă îi ușurează viața, înseamnă că va fi utilizator, dacă nu – înseamnă că noi nu am făcut ceva corect. Nu el, dar noi.

Și există țări care demonstrează că se poate.

Vadim Jeleascov: În ceea ce ține de instant payment, exemple pot fi Brazilia și India, unde toți utilizează QR cod payments, plăți prin numărul de telefon. Aceasta e normal pentru orice cetățean, chiar dacă există diferențe mari între cunoștințele populației. Deci, pentru noi este un exemplu - dacă acolo este utilizat, înseamnă că și noi putem să învățăm populația și să-i arătăm beneficiile.

O altă întrebare de precizare mai mult. Prin ce se deosebește instant payment de alte sisteme de transferuri despre care cunosc cetățenii?

Vadim Jeleascov: În primul rând, pentru că plățile se vor face prin numărul de telefon. În al doilea rând, deoarece comisioanele vor fi mai joase. Și al treilea, ține de securitate: nu veți arăta datele bancare, de card sau alt tip de date, ci doar numărul de telefon. Și pentru că sistemul este doar pentru R. Moldova, în țară, nu e prea ușor să se facă fraude. Deci, este mai sigur.

Putem vorbi despre instant payment ca despre un produs care facilitează accesul la sistemul financiar global al R. Moldova, al cetățenilor ei?

Vadim Jeleascov: Acum nu, dar eu am o viziune, un vis - peste câțiva ani să facem o conectare instant payment Moldova și instant payment România, ca să puteți transfera banii de pe numărul de telefon din Moldova în România și invers. Sau în general cu Uniunea Europeană. Ideea este ca sistemul nostru să fie parte a altui sistem de instant payment. Există precedente în lume care arată că așa ceva este posibil.

Aș vrea să povestim mai detaliat un pic celor care ne ascultă cum arată agenda acestui proiect. Niște repere temporare care ar fi? Deci, punctul final e februarie 2024...

Vadim Jeleascov: Unde suntem noi acum? În iunie 2023 a fost lansat „Sandbox” - aceasta este the development

environment (tr. din eng: mediul de dezvoltare, expl.: un spațiu de lucru cu un set de procese și instrumente de programare utilizate pentru a dezvolta codul sursă pentru o aplicație sau un produs software) pentru instant payment. Asta înseamnă că BNM are un soft gata și acum lucrăm cu băncile și organizațiile non-bancare asupra implementării. Pentru asta, am elaborat un set de documente, în engleză aceasta se numește UX „user experience” și înseamnă un ghid cum trebuie să arate pașii de transfer al banilor. El trebuie să fie implementat de către bănci. Acum este o situație interesantă: noi lucrăm cu fiecare bancă separat, dar, la fiecare două săptămâni, avem și întâlniri comune cu reprezentanții băncilor, în IT aceste întâlniri se numesc sprint-uri, și cu organizațiile non-bancare ca să discutăm trei întrebări: Ce a fost făcut? Ce planificați să faceți? Ce probleme aveți? Este mai mult o colaborare, pentru că noi tot răspundem la întrebări. Nu spunem doar „faceți și gata”, ci ajutăm băncile să facă. Deci, noi suntem parte a procesului, noi suntem lângă cei care trebuie să realizeze. Nu dăm indicații și așteptăm când va fi gata, dar ajutăm. Cred că este o cale bună pentru o colaborare mai eficientă și mai rapidă, deoarece în start-up trebuie să acționezi anume astfel: vezi problema-rezolvă problema, în scurt timp, nu peste o jumătate sau peste un an.

Mai ales că interoperabilitatea este foarte importantă în acest proiect, deci, fără implicarea actorilor nu știu dacă e posibil.

Vadim Jeleascov: Nu, nu este posibil. În alte țări au fost alte metode de implementare a instant payment - banca națională a făcut aplicația sa și alte bănci și utilizatorii au fost conectați, doar au descărcat aplicația băncii naționale. Noi vrem să dezvoltăm piața, de aceea am decis, pe de o parte, fiecare bancă să aibă aplicația sa, dar totodată să le ajutăm și să promovăm... Anul viitor va fi o campanie de promovare a acestui nou instrument de plată, vor fi diferite acțiuni. Vorbesc acum nu doar despre colaborarea cu instituțiile bancare și non-bancare, ci despre colaborarea cu comunitatea. Noi organizăm acum un hackathon împreună cu comunitatea Fintech, ca să existe start-upuri care înțeleg cum lucrează sistemul, să existe produse noi. Asta am în vedere când mă refer la colaborarea între Banca Națională, sectorul privat și comunitate. Împreună putem să facem ceva mai bine decât atunci când fiecare este separat.

Dar înțeleg corect că fiecare bancă va avea aplicația ei?

Vadim Jeleascov: Desigur. Mai exact, în aplicațiile deja existente va fi adăugat un scenariu nou.

Se spune că tehnologiile iubesc tinerii și tinerii iubesc tehnologiile. În general, când vă gândiți la acest proiect, ce ați spune, trebuie să fii bun la tehnologii, să fii tânăr ca să-ți dorești acest instant payment sau nu neapărat?

Vadim Jeleascov: În start-upuri există așa un tip de utilizatori, early adopters, primii utilizatori. Și strat-upul trebuie să înțeleagă cine sunt primii utilizatori. Dacă strat-upul este pentru tineri, va fi orientat pentru tineri. Dacă start-upul este pentru oameni în vârstă, înseamnă că early adopter-ii vor fi persoane mai în vârstă. La noi, sigur, primii vor fi utilizatorii mai tineri, cei care utilizează tranzacții în fiecare zi, fiecare săptămână. Dar părerea mea este că atunci când eu utilizez o tehnologie, eu îi înțeleg valoarea și pot să-i explic mamei mele de ce și ea trebuie să utilizeze acest serviciu. Eu, ca early adopter, pot funcționa ca promotor de sistem, pentru că eu transfer mamei banii în fiecare lună și acum eu trebuie să o învăț cum lucrează asta. Deci, tinerii vor fi catalizatorii schimbării pentru alți oameni mai în vârstă.

Totuși, se crede în general că în R. Moldova este o populație mai sceptică la tehnologii. De acord?

Vadim Jeleascov: Nu, nu am văzut așa problemă pe piață, deci nu pot să spun că există. Oamenii utilizează aplicații: aplicații de bănci, aplicații de telefonie mobilă, orice. Da, sunt oameni care nu utilizează deloc e-Commerce, pentru că nu este încă dezvoltat la un anumit nivel...

...Sau sunt oameni care nu au un telefon performant...

Vadim Jeleascov: Dar nici nu prea mulți oameni au telefoane vechi. În Moldova cu telefonie totul e ok, după părerea mea. Sunt destui oameni cu telefoane, cu smartphon-uri. E ok.

Să concluzionăm, domnule Jeleascov: ce obțin cetățenii, în general, în momentul în care vom avea instant payment?

Vadim Jeleascov: Prima este un schimb mai rapid cu bani prin un număr de telefon. Al doilea - comisioane mai mici. Asta este acum o problemă pe piață. Și a treia - plățile o să fie mai sigure. Cu instant payment vrem să fie posibilă achitarea și

în E-commerce. În E-commerce acum e o problemă mare - atunci când introduci un număr de card și e posibil să fie furat. În Moldova oamenii nu iubesc să introducă datele de pe card, dar acum va fi o altfel de posibilitate să plătească și asta este o valoare adăugată pentru ceea ce ține de instant payment.

Ce obțin antreprenorii?

Vadim Jeleascov: Antreprenorii obțin comisioane mai joase. Acum ele sunt mai mari. Noi vrem să le facem mai joase. Deci, antreprenorii obțin posibilitatea de a obține banii instant...

Adică rapid

Vadim Jeleascov: În 10 secunde. Adică tu ai vândut ceva și ai banii imediat, dar nu peste ceva timp. În alte țări oamenii cumpără online bunuri atunci când este o metodă sigură de a plăti. Înseamnă că pentru e-Commerce vor fi mai multe tranzacții online, nu prin delivery, dar online. De asemenea e un avantaj pentru utilizatori offline, ca cei de la Piața Centrală. Pentru că poți face plăți chiar dacă nu ai la dispoziție un terminal de achitare cu card. Deci, e posibil să plătesc cu un QR cod, cu tarife mai joase.

Să vorbim acum despre securitate: cum vor contribui plățile instant la sporirea securității tranzacțiilor financiare?

Vadim Jeleascov: Pentru că tranzacțiile vor fi nu prin numărul de card, ci pe numărul de telefon, iar accesul la acest sistem va fi numai pentru cetățenii R. Moldova sau rezidenți, asta înseamnă că nu va fi posibil să fie fraude ca acum. De exemplu, când aveți delivery, trebuie să introduceți numărul de card și obțineți banii. Instant payment schimbă situația: puteți obține banii prin intermediul numărului de telefon mobil moldovenesc, nu din altă țară.

O schimbare radicală, principială am putea spune.

Vadim Jeleascov: Așa este. În Moldova este o situație foarte interesantă când transmitem poza cardului în messenger. Dar asta nu e bine, nu e deloc securizat. Și vrem să schimbăm acest lucru. Nu e bine să trimiteți poza cardului dvs. prin messenger.

Cum vă gândiți să extindem utilizarea plăților instant în diverse sectoare economice?

Vadim Jeleascov: Acum noi lucrăm cu Agenția de Guvernare Electronică, MPay, sistemul guvernamental de plăți electronice. Și aici, la fel, am un vis și o problemă care urmează să fie rezolvată. Agenția Servicii Publice oferă servicii pentru toată țara. Pentru orice serviciu primești o hârtie cu niște cifre pe care trebuie să le achit. Eu personal intru în aplicația mobilă, pentru că știu că e posibil să achiți prin MPay. Dar, de obicei, acolo ți se spune: veniți la ghișeuul băncii. Și acolo e un rând, plătesc, mai stau într-un rând... Și tu pierzi acolo mai mult timp. Dar am putea integra instant payment, când operatorul spune: doriți să achitați din contul dumneavoastră bancar? Eu spun: da. El apasă butonul și la mine în aplicația băncii am butonul achitați, eu pun achitare și gata. Înseamnă că eu nu stau în alt rând, posibil nu va fi nici hârtie. Deci, este și prietenos mediului ambiant. Acesta e un exemplu doar. Altă posibilitate este să facem taxe proactive. Să vă dau încă un exemplu: taxa pentru salubritate care a venit pe hârtie. Deci, costă bani și hârtia, și livrarea... Am pus hârtia pe masă și am uitat. Cu instant payment totul e posibil să facem prin SFS request to pay: să fie la mine în aplicație o listă cu toate plățile, ca de exemplu taxa de salubritate și achit când vreau – sunt 30 de zile pentru achitare. Vreau să achit acum, bine, dacă nu – amân pentru mai târziu. Dar e mai ușor decât pe hârtie. Și e ecofriendly - pentru mine tot este important.

Pentru toată lumea și pentru BNM este foarte important. Open banking - povestiți-ne despre acest proiect.

Vadim Jeleascov: La fel, este un proiect foarte important. Noi ne ghidăm de viziunea de acum 2-3 ani din Uniunea Europeană. E o posibilitate să obții datele din diferite bănci sau organizații non-bancare. De exemplu: fiecare bancă trebuie să facă un mecanism API, ceea ce este baza de date, care este deschisă pentru alți participanți ai sistemului. Când vorbesc despre alți participanți, asta înseamnă că este o listă făcută de BNM de operatori care dețin certificate de securitate, că nu toți au acces la date. Dar de exemplu: eu am aplicația din banca A și am aplicația în banca B și C. Și eu adaug în banca mea datele din banca B și C și văd toate conturile mele la toate băncile. Asta e un mic exemplu. Sau, de exemplu, este o aplicație care are posibilitatea să analizeze toate cheltuielile mele. Eu adaug în aplicație conturile mele din diferite bănci și ea îmi

spune ce tipuri de plăți am făcut și e posibil să-ți faci o propunere cum poți să-ți gestionezi mai bine cheltuielile. Sunt multe opțiuni, astea sunt doar câteva exemple, dar acesta va fi un pas viitor pentru Comunitatea Fintech Moldova. De exemplu, aveți conturi în trei bănci, dar vreți să utilizați o aplicație pentru trei bănci. Poate fi ca agregator. Sunt multe soluții care pot fi utilizate, în mare parte de start-upuri. Ideea e că putem să implementăm ceva nou, iar companiile moldovenești pot să facă ceva în Europa, pentru că tehnologia va fi aceeași. Deci, vor face aici prototipul și vor merge în Europa.

Ce exemple concrete de inovații financiare sau noi servicii credeți că trebuie să apară în urma implementării plăților instant și open banking?

Vadim Jeleascov: În start-up este important să fii focusat. Noi acum ne axăm pe două tehnologii importante: plățile instant și open banking. A treia cale este comunitatea: noi colaborăm cu comunitatea pentru a vedea ce probleme are. Pentru asta am făcut technical sandbox – o soluție tehnică când orice companie din Moldova sau din alte țări are posibilitatea să intre pe piața moldovenească și să testeze soluțiile Băncii Naționale de plăți instant și open banking. Și este o noutate, pentru că aceste companii vor avea posibilitatea să înțeleagă dacă sunt sau nu sunt bune. Sau, de exemplu, un student după facultate vine cu o idee nouă în Fintech și noi îi dăm instrumentul ca s-o testeze. Atunci când aceasta este testat și este făcut, poți să intri în piața reală. Noi lucrăm ca să creăm posibilități pentru alte companii ca acestea să facă ceva util pentru noi.

Pe final, dle Jeleascov, avem rubrica cu întrebări pe scurt. Sunteți gata să începem?

Vadim Jeleascov: Da.

Ce este FinTech?

Vadim Jeleascov: Tehnologii financiare.

Ce legături are FinTech cu economia?

Vadim Jeleascov: Directă.

Ce legătură are cu cetățeanul?

Vadim Jeleascov: Ușurează viața cetățeanului.

Cu bogăția?

Vadim Jeleascov: Dacă ești un startuper, bogăție va fi. Dacă ești un simplu utilizator, bogăție va fi prin reducerea comisioanelor. Pentru companii – vor avea mai multe vânzări.

Ce înseamnă plată instant?

Vadim Jeleascov: Plăți care vor fi în buzunar peste 10 secunde.

Care e principalul beneficiu?

Vadim Jeleascov: Siguranța.

Cine va profita în primul rând?

Vadim Jeleascov: Utilizatorii, cetățenii.

Care este principala piedică?

Vadim Jelescov: Promovarea pe piață.

Cine o poate înlătura?

Vadim Jelescov: BNM împreună cu sectorul bancar și nebanca.

Mentalitatea e o piedică?

Vadim Jelescov: Sigur, de asta trebuie să educăm populația și să promovăm soluțiile Fintech.

Ce este open banking?

Vadim Jelescov: Acces la date.

Când vom avea în R. Moldova open banking?

Vadim Jelescov: Anul viitor.

Ce inovații în domeniul financiar mai așteptați?

Vadim Jelescov: Cea mai mare inovație va fi inteligența artificială în Fintech. Peste ceva timp, în fiecare tehnologie veche va fi integrată și inteligența artificială.

Două provocări de viitor care ar fi?

Vadim Jelescov: Pentru mine este important ca după lansarea plăților instant și open banking să demonstrăm altor țări că în Republica Moldova sunt oameni și tehnologii care merită să fie preluate în alte țări, pentru că noi știm cum să facem mai bine, mai rapid, mai sigur. Și noi putem să ajutăm să facem asta împreună.

Метки

[da sens banilor](#) ^[2]

[podcast](#) ^[3]

[seria podcasturi da sens banilor](#) ^[4]

[podcast cu Liliana Barvaroșie](#) ^[5]

[invitat Constantin Șchendra](#) ^[6]

[Invitatul jurnalistei Liliana Barbăroșie este Vadim Jelescov](#) ^[7]

Источник УРЛ:

<http://bnm.md/ru/node/65618>

Ссылки по теме:

[1] <http://bnm.md/ro/content/podcasturi> [2] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=da sens banilor](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=da%20sens%20banilor) [3] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=podcast](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcast) [4] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=seria podcasturi da sens banilor](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=seria%20podcasturi%20da%20sens%20banilor) [5] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=podcast cu Liliana Barvaroșie](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcast%20cu%20Liliana%20Barvaro%C5%99ie) [6] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=invitat Constantin Șchendra](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=invitat%20Constantin%20%C5%9Cchendra) [7] [http://bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=Invitatul jurnalistei Liliana Barbăroșie este Vadim Jelescov](http://bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Invitatul%20jurnalistei%20Liliana%20Barb%C4%83ro%C5%99ie%20este%20Vadim%20Jelescov)